

Szanowni Państwo,

Drogie Studentki, Drodzy Studenci, Drogie Osoby Studiujące,

jako przedstawiciele Komisji Wyższego Szkolnictwa Medycznego pragniemy wyrazić głębokie zaniepokojenie w związku z planowanymi zmianami w zakresie Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK) oraz Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego (LDEK). Podzielamy stanowisko, że system egzaminacyjny wymaga dostosowania do aktualnych wyzwań edukacyjnych oraz realiów funkcjonowania ochrony zdrowia w Polsce, jednak forma, w jakiej planowane modyfikacje są wdrażane, budzi poważne wątpliwości.

Nie kwestionujemy potrzeby reformy, jednak sposób jej realizacji oraz brak przejrzystej komunikacji ze środowiskiem akademickim są niepokojące. Zmiany w egzaminach końcowych, które decydują o dalszej ścieżce zawodowej lekarzy i lekarzy dentystów, powinny być szczegółowo skonsultowane zarówno z przedstawicielami Uczelni Medycznych, jak i samymi studentami. Niestety, na chwilę obecną zauważamy istotne braki w procesie przygotowania i wdrażania nowego systemu egzaminacyjnego, które mogą znacząco wpłynąć na jakość i rzetelność oceny przyszłych lekarzy i lekarzy dentystów.

1. Brak transparentnej i rzetelnej informacji – Studenci oraz przedstawiciele Uczelni medycznych nie zostali odpowiednio poinformowani o planowanych zmianach w egzaminach LEK i LDEK. Brakuje jasnych komunikatów dotyczących zakresu, formy oraz wpływu tych zmian na kolejne roczniki studentów. W konsekwencji przyszli absolwenci znajdują się w sytuacji niepewności co do zasad, według których będą oceniani.
2. Brak dialogu z osobami, których te zmiany dotyczą, oraz brak szeroko zakrojonych konsultacji przed przedstawieniem projektu ustawy stanowią poważne zaniedbanie w procesie reformy. Zarówno Lekarski Egzamin Końcowy, jak i Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Końcowy są kluczowymi elementami ścieżki zawodowej przyszłych lekarzy i lekarzy dentystów, dlatego niezbędne jest uwzględnienie głosu osób, które bezpośrednio odczuwają skutki tych zmian.

Niestety, dotychczasowe działania Ministerstwa Zdrowia nie obejmowały realnego dialogu ze studentami, co podważa zasadność i przejrzystość reformy. Zmiany w egzaminach końcowych powinny być poprzedzone rzetelną debatą, w której głos mieliby nie tylko eksperci z Ministerstwa Zdrowia, Naczelnej Izby Lekarskiej Centrum Egzaminów Medycznych, ale również środowiska akademickie, organizacje studenckie oraz samorządy studenckie.

Choć Dyrektor Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych Prof. Mariusz Klencki zapowiedział, że projekt jest gotowy, nie został on jeszcze opublikowany ani poddany konsultacji ze środowiskiem akademickim. Tymczasem coraz częściej trafiają do opinii

publicznej informacji dotyczące projektu, który powstaje bez zaangażowania wszystkich interesariuszy, których powinien dotyczyć.

Ministerstwo Zdrowia otwarcie mówi o gotowości projektu, jednak brak jego oficjalnej publikacji oraz pominięcie kluczowych konsultacji budzi poważne wątpliwości co do transparentności procesu legislacyjnego i realnego uwzględnienia potrzeb studentów oraz przyszłych lekarzy i lekarzy dentyistów. Jeśli reforma ma rzeczywiście odpowiadać na wyzwania systemu kształcenia medycznego, powinna być tworzona w dialogu, a nie poza nim.

3. Brak spójności pomiędzy kluczowymi instytucjami – Wprowadzanie istotnych zmian w systemie egzaminacyjnym wymaga skoordynowanej współpracy pomiędzy Naczelną Izbą Lekarską, Centrum Egzaminów Medycznych oraz Ministerstwem Zdrowia. Niestety, na obecnym etapie brakuje jednolitego i spójnego stanowiska tych instytucji w zakresie harmonogramu i zakresu wdrażanych zmian. W efekcie studenci pozostają w sytuacji niepewności, co negatywnie wpływa na ich proces przygotowań do egzaminów LEK i LDEK.
4. Brak przedstawienia szczegółowych wyliczeń dotyczących współczynnika przeliczeniowego – Ministerstwo Zdrowia zapowiedziało wprowadzenie nowej formuły przeliczania wyników egzaminów LEK i LDEK, jednak nie przedstawiło dotychczas żadnych konkretnych wyliczeń ani symulacji, które pozwoliłyby ocenić realny wpływ tych zmian na przyszłe wyniki studentów. Brak tych informacji rodzi uzasadnione obawy co do sprawiedliwości i przejrzystości nowego systemu oceniania.

Jako studenci kierunków medycznych i jednocześnie przedstawiciele środowiska akademickiego pragniemy podkreślić, że zmiany w tak kluczowych egzaminach, jak Lekarski Egzamin Końcowy (LEK) oraz Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Końcowy (LDEK), powinny być wdrażane w sposób przemyślany, z zachowaniem odpowiedniego okresu przejściowego. Proponowany termin wprowadzenia nowych zasad budzi poważne zastrzeżenia, ponieważ obejmie studentów, którzy już rozpoczęli przygotowania do egzaminu w dotychczasowej formule, a jednocześnie nie daje wystarczającego czasu na dostosowanie się zarówno Uczelniom, jak i zdającym.

Obecnie istnieją znaczące różnice w podejściu poszczególnych Uczelni do możliwości przystąpienia do egzaminu w okresie jesiennym na podstawie bazy pytań po V roku studiów na kierunku lekarskim oraz po IV roku na kierunku lekarsko-dentystycznym – niektóre Uczelnie dopuszczają taką możliwość, inne natomiast jej nie przewidują. W efekcie planowane zmiany wprowadzone w tak krótkim czasie spowodują nierówności w przygotowaniu studentów i doprowadzą do sytuacji, w której część absolwentów uzyska możliwość wcześniejszego zdawania egzaminu w dotychczasowej, mniej miarodajnej formule, podczas gdy inni będą zmuszeni do oczekiwania na jego nową wersję.

Dodatkowo, wielu obecnych studentów oraz lekarzy stażystów, którzy zgodnie z dotychczasowymi zasadami już przystąpili lub planowali przystąpić do egzaminu, zostanie zobowiązanych do jego ponownego zdawania według nowych reguł, mimo że nie zostali odpowiednio wcześniej poinformowani o nadchodzących zmianach. Dla dużej części studentów VI roku kierunku lekarskiego oraz V roku kierunku lekarsko-dentystycznego obecne przystąpienie do egzaminu może nie mieć żadnego wpływu na ich przyszłość, ponieważ będą zmuszeni do oczekiwania na zmianę formy egzaminu ze względu na planowany współczynnik przeliczeniowy, który faworyzuje osoby przystępujące do egzaminu końcowego bez bazy pytań.

Brak jasnych i precyzyjnych informacji na temat nowej formuły egzaminacyjnej oraz jej wprowadzenie bez zapewnienia odpowiedniego okresu przejściowego stawia te osoby w wyjątkowo trudnej sytuacji, uniemożliwiając im dostosowanie swojej strategii nauki do zmienionych wymogów. Taka nieprzewidziana zmiana zasad w trakcie trwającego cyklu kształcenia jest nie tylko niesprawiedliwa, ale również może prowadzić do znacznego obciążenia psychicznego i organizacyjnego studentów, którzy zamiast skupić się na płynnym przejściu do kolejnego etapu zawodowego, będą zmuszeni ponownie przygotowywać się do egzaminu w zupełnie nowej formule.

Kolejną kwestią jest fakt, że wdrożenie reformy wiosną 2026 roku jest zbyt szybkie z uwagi na brak czasu na właściwe opracowanie nowych pytań oraz ich rzetelną weryfikację. Każda zmiana formuły egzaminacyjnej powinna być poprzedzona okresem testowym, umożliwiającym ocenę skuteczności nowego systemu oraz wprowadzenie ewentualnych korekt przed jego pełnym wdrożeniem. Wprowadzenie zmian bez odpowiedniego przygotowania grozi chaosem organizacyjnym i może prowadzić do nierównomiernej oceny kompetencji przyszłych lekarzy oraz lekarzy dentystów.

Ponadto uważamy, że zmiana powinna zostać wdrożona po zakończeniu głównej rekrutacji na specjalizacje, czyli po jesiennej sesji kwalifikacyjnej. Pozwoli to uniknąć destabilizacji procesu przechodzenia absolwentów na kolejne etapy kształcenia podyplomowego.

Mając na uwadze powyższe kwestie, apelujemy o przesunięcie terminu wdrożenia reformy na najwcześniej wiosenny termin Lekarskiego Egzaminu Końcowego oraz Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego w lutym 2027 roku. Proponowany przez nas termin pozwoli uniknąć sytuacji, w której studenci obecnego VI i V roku kierunku lekarskiego oraz IV i V roku kierunku lekarsko-dentystycznego zostaną objęci nowymi zasadami w trakcie przygotowań do obecnej formy egzaminu końcowego. Uważamy, że zmiany w egzaminach powinny dotyczyć roczników, które jeszcze nie rozpoczęły w pełni przygotowań do LEK i LDEK i miałyby możliwość dostosowania swojej ścieżki edukacyjnej do nowych warunków, co zapewni większą sprawiedliwość i przejrzystość systemu egzaminacyjnego.

Obecnie obowiązująca lista literatury rekomendowanej do Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK) i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego (LDEK) jest rozbudowana i obejmuje wiele pozycji, które nierzadko przedstawiają te same zagadnienia w różny sposób.

W efekcie studenci, przygotowując się do egzaminów, nie mają pewności, które źródło informacji jest decydujące przy konstruowaniu pytań. Brak jednoznacznej, ujednoliconej bazy literaturowej prowadzi do sytuacji, w której na to samo pytanie można znaleźć różne odpowiedzi, zależnie od tego, z której książki korzysta egzaminowany.

Problem ten staje się szczególnie istotny w kontekście nowej formuły egzaminów końcowych, której wdrożenie wymaga jeszcze większej precyzji w określeniu zakresu materiału obowiązującego studentów. Obecnie na stronie Centrum Egzaminów Medycznych (CEM) widnieje lista wielu książek, jednak nie wiadomo, na podstawie której konkretnej pozycji układane jest każde pytanie. W praktyce oznacza to, że w przypadku wątpliwości co do poprawnej odpowiedzi nie można jednoznacznie stwierdzić, czy student rzeczywiście popełnił błąd, czy też jego wiedza oparta była na innej, równie uznanej, ale odmiennie interpretującej dane zagadnienie publikacji.

Brak spójności w wymaganej literaturze budzi również poważne wątpliwości co do rzetelności procesu oceniania i sprawia, że egzamin nie weryfikuje faktycznych kompetencji merytorycznych, lecz w dużej mierze polega na domyślaniu się intencji autora pytania. Taka sytuacja jest nie do zaakceptowania w przypadku egzaminu decydującego o przyszłości zawodowej młodych lekarzy i lekarzy dentystów.

Zmiany w Lekarskim Egzaminie Końcowym oraz Lekarsko-Dentystycznym Egzaminie Końcowym mają ogromne znaczenie nie tylko dla studentów, ale również dla całego systemu ochrony zdrowia. Dlatego apelujemy o przejrzystość procesu wdrażania reformy, uwzględnienie głosu studentów oraz przedstawicieli Uczelni medycznych, a także o zapewnienie odpowiedniego okresu przejściowego.

W związku z powyższym zwracamy się do Ministerstwa Zdrowia oraz wszystkich instytucji odpowiedzialnych za kształtowanie polityki edukacyjnej w obszarze nauk medycznych z prośbą o:

- Rozpoczęcie otwartego dialogu z przedstawicielami studentów i uczelni medycznych,
- Przedstawienie rzetelnych wyliczeń dotyczących wpływu nowego systemu oceniania na przyszłe wyniki egzaminacyjne,
- Przesunięcie terminu wdrożenia zmian od lutego 2027 roku, aby zapewnić studentom odpowiedni czas na przygotowanie się do egzaminów w nowej formule.
- Ujednolicenie w całej Polsce kwestii dopuszczenia do egzaminu końcowego w okresie jesiennym dla studentów po ukończeniu V roku kierunku lekarskiego oraz IV roku

kierunku lekarsko-dentystycznego, tak aby zasady były spójne dla wszystkich Uczelni medycznych.

- Ujednolicenie wymaganej literatury do egzaminów końcowych, tak aby studenci, przygotowując się do egzaminu w nowej formule, mieli jednoznacznie określony zakres obowiązujących materiałów. Obecnie rekomendowane pozycje często zawierają sprzeczne informacje, co utrudnia efektywne przygotowanie się do egzaminu i budzi uzasadnione obawy co do rzetelności procesu oceniania. Jasno określona i spójna baza literaturowa jest kluczowa dla zapewnienia transparentności oraz wyrównania szans wszystkich zdających.

Jesteśmy otwarci na konstruktywną współpracę i liczymy na to, że głos środowiska akademickiego oraz studentów zostanie uwzględniony w procesie reformy Lekarskiego oraz Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego.

Z wyrazami szacunku

Ryszard Feret

Przewodniczący Rady Samorządu Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego – Collegium Medicum w Krakowie

Paweł Bollin

Przewodniczący Samorządu Studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Dawid Staniak

Przewodniczący Samorządu Studentów Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Mikołaj Grodzki

Przewodniczący Samorządu Studentów Collegium Medicum Uniwersytetu Rzeszowskiego

Joanna Kruszyńska

Przewodnicząca Samorządu Studentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Wiktoria Zwolińska

Przewodnicząca Zarządu Samorządu Studentów Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Anna Kupczak

Przewodnicząca Zarządu Głównego Samorządu Studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Bernadetta Żółkowska

Przewodnicząca Samorządu Studentów Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Kamil Nikel

Przewodniczący Samorządu Studenckiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Karolina Włodarczyk

Przewodnicząca Rady Uczelnianej Samorządu Studentów Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Klaudia Julia Łyszkiewicz

Przewodnicząca Uczelnianego Samorządu Studenckiego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Natalia Korneluk

Przewodnicząca Parlamentu Studentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie

Maciej Jackowski

Wiceprzewodniczący Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu ds. Collegium Medicum

Klaudia Jurecka

Przewodnicząca Wydziałowej Rady Samorządu Studentów Wydziału Lekarskiego Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

Jacek Stelmaszczyk

Przewodniczący Wydziałowej Rady Studentów Collegium Medicum Uniwersytetu Zielonogórskiego

Daniel Trojnecki

Delegat Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

Iwona Pająk

Przewodnicząca Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie